

Stýrisskipan okkara.

Tað var ein áhugaverd grein, J. Fr. Øregaard hevði her í blaðnum 3. desember, har hann rekur fram undir at fáa stýrisskipanina broytta soleiðis, at fólk við fólk- atkvøðu kann taka av tingsamtyktir, eins og teir gera í Sveits, tá tær ganga ímóti fólksins vilja.

Jú, vist er tað vert at hugsa um, hetta uppskot Øregaards; men eg haldi kortini, at hetta er ikki alt, ið eigur at verða tikið til umhugsunar viðvíkjandi stýrisskipan okkara.

Tað tykist at vera so nú her á landi, at minnitalflokknir fáa ógviliga litla ávirkan á stýrisslag landsins. Tað er eins og teir eru útiðstir so heilt og aldeilis frá allari ávirkan á stýrisslagið — og førir hetta við sær eina sterka og áhaldandi mótsøðu móti landsstýrissflokkinum, hvørjir teir so í lotuni eru.

At frá triðingi og út móti helvt av fólkinum altíð skal kenna seg sett uttanfyri, har landsins áhugamálið verða avgjort, kann ikki vera beint, og tað førir, sum vit so ofta hava sæð her á landi, ofta til øsing og klandur, og sjáldan ber tað nakað gott í sær.

Í Sveits hava teir eitt stýrisslag, ið er nakað ørvísi enn okkara — tað er ikki einans hatta við fólk- atkvøðuni —. Teirra ríkisstýri verður ikki sett einans úr teim størstu flokkunum; men tað verður sett við monnum úr flest øllum flokkum eftir atkvøðutalinum ella tingmannatalinum. Tað vil siga, at hvør flokkurin fær lutvis eins stóra ávirkan á setan av stjórn, sum hann hevur úti millum veljarar sínar, og sum hann hevur á tingi. Harvið fáa eisini teir smærri flokkarnir ábyrgd av teim avgerðum, ið stjórnin tekur — og ávirkan á tær! Og harvið skapað tryggari politisk arbeiðslikindi.

Er tað ikki vert at taka eina slíka stýrisskipan til umhugsan.

Javnaðarmaður í Havn.

FÓLV

kom út miðskeiðis í vikuni. Tað hevur sum vant ein hóp av yrkingum og søgum, bæði upprunaligum føroyskum og týðingum; men myndatiltalið er í ár ikki so nógv sum vant. Kápmyndin er sera vøkur. Hana hevur Óskar Hermanssen sjálvur teknað. Louis Zachariassen hevur eina góða søgu í heftinum: Fedranna syndir eitur hon; og man hen vera mætasta jólasøgan í ár. Læars og Anni-Lena eru sjálvandi við aftur í ár til stóra gleði fyri størsta partin av lesarunum. — Poul Johs. Lindberg hevur eina góða týðing úr gríkkum máli: Hin fjórði vísmáðurin eitur hon.

Hans E. Schrøter deyður.

Hósdagin 1. des. komu so deyðsboðini av H. E. Schrøter. — Ikki komu hesi boð fólk so dættliga við, tí hann hevur verið ógviliga heilsuþrekaður seinastu árin. Um Schrøters livslagnu kundi verið so ymist at trivið í. Tað, sum serliga festi seg við Hans Emils áhuga longu á ungum árum, var træsmið, sum hann við sínum sjáldsama hegni og handalagi varð borin til, og ferðaðist hann tí uttanlanda í nógv ár — alt fyri at útbúgva seg í træsmið fyri at kunna standa fult búgvín, samsvarandi krøv tíðarinnar innan fyri somu umráðir. M. a. var hann bæði í Danmark, Noregi og Svíaríki. Heimaftur kom in til silt føðiland og føðibýgd væl útbúgvín sum hann var, og sum hann fram um alt setti silt álit til, smiðaði hann manga fjölna saman, bæði hvat ið viðvíkti sethúsum og øðrum — tað munnu ikki vera so fá hús hann hevur sligið upp í síni tíð, inntil hann fyri nøkrum árum síðani varð noyddur at leggja frá sær vegna heilsuþreka.

Um tað hevði verið Hans Emil lagað at hildið áfram við smiðarbeiði sín. — hevði hann uttan iva givið teimum ungu lítið eftir, ið halda seg vera væl útbúgvnar nú í tíðini.

Hans Emil hevði m. a. fleiri álitisstørv, t. d. var hann langt tíðarskeið limur av Hvalbiar sóknarstýri — í eina tíð, hvar vinnuvegirnar vóru ógviliga ússaligir, og kom tað av somu orsök at verða eitt ógviliga ótakksamt starv. Eisini hevur hann í mong ár sitið í nevndini fyri Hvalbiar sjúkrahúss, sum hann hevur røkt við miklum trúskapi. Aftrat hesum kann eisini nevast, at H. E. var ein sjáldsama stuttligur, fryntligur og væl sinn- aður maður.

Hans Emil var giftur við Hannu, dóttur Mortan bóndan í Gardseni, sum eisini hevur verið honum ein sjáldan dyggur stuðul í teirra hjúnarlagi. Nú tey hava tikið sína skilnaðar løtu her á foldum, kennist tað henni ivaleyst sárt, tí soleiðis er tað nú einaferð við okkum menniskjum, at ein skilnaðarstund kennist altíð sár; men tað er tó gott at eiga tað vón, at vit einaferð aftur skulu mótast, hvar hvorki sorg ella sakn kennist meir.

Hans Emil Schrøter var sonur til hin tilítkna sýslumannin Schrøter. Hans Emil var um 74 ára gamal nú hann slóknadi og hann eftirlatur skyldfólki, vinfólki og kenningum bert góð minni.

Friður og signing hvíli yvir minni hansara. Kenningur.

Hvør er sekur í „terrorinum mikla“?

Orðloysingarnir avdúkað seg.

12. juli 1953 segði danska útvarpið frá, at nýggjur yvirleknir var settur við Klakksvíkar sjúkrahús. Hetta var læknin Toft, sum kom til Føroyar við Bang, ið skuldi vera kommunulækni. Tað lagna var tó, at eingin vitsti nakað um hesar læknar at siga. Ikki fyrr enn 24. juli váttað lagnaður, at tað er hann, ið hevur fingið læknarnir til landið.

18. juli var fundur hildin úti í Grøv í Klakksvík. 2300 fólk vóru

á fundi. Nógvir høvdu orðið og teirra millum Hákon Djurhuus, landsstýrism. Her eru brot úr røðuni, ið eisini eru tikið upp á stálband:

— Logtingið kann tó gera eina broytan í nógaldandi skipan (viðv. sjúkrahússtýrinum, blaðstj.), soleiðis at vit fáa eitt stýri valt innan fyri umráðið her, har 3 limir vera Norðoyingar. Tá hava vit vunnið tað, at ein meiriluti av Norðoyingum hevur tað avgerandi orðið at siga. Hendringar sum núverandi leknatræta, kundi so ikki farið fram. — Tað eru eisini aðrir møguleikar. Sjúkrahúslæknin nýtist ikki at vera organiseraður. Tað, sum forðar her, er sjúkrahússpraksissíð, ið sjúkrahúslæknin hevur rætt til. Verður Halvorsen settur, kann hetta fáast av vegnum við, at maðurin bara verður settur sum sjúkrahúslækni og ikki hevur sjúkrahússpraksis. Bæði hesi punktini, eg her havi nevnt, mugu ganga gjøgnum logtingið, og vit kunnu fáa tað viðtikið. Triðja punktið eru trupuleikarnir við Rubek Nielsen. Havi sjálvur við øðrum góðum monnum verið vesturi í Vágum og tosa við hann um at siga seg úr starvinum. Kann siga sum mína vurðering av umstøðunum, at hesin trupulleikin ikki verður til steðar, tá ið hinir báðir eru loystir. Hereftir vil eg leggja allan mín autoritet í at fáa hetta gjørt, men eg taki tað friyvarni, at hetta verður gjørt á frium basis og við ongari maktthóttan aftanfyri. Eg vil enda við einaferð enn at taka uppattur, at tað, ið nú er hent, er ein erlig roynd at loysa málið, og var eg ikki 100 pst. vissur í, at tað kom at ganga, vildi eg ikki havt tikið orðið her í kvøld. —

(framhald á 4. síðu.)

Eg veit ikki,

um tygum hava sent skyldfólki og vinfólki tygara uttanfyri Føroyar bókina **7 SØGUR** men hon hevur ikki verið seld aðrastaðni enn í Føroyum. Hon hevði verið ein góð jólagáva.

Tygum fáa hana í bókahandlunum og hjá

P. Karbech Mouritsen
TELEFON 1820

Sundalagið—Skálafjørður.

Hósdagin 22. desember sigla bátarnir sum mánadag (2 túrar).

Tróndur úr Havn kl. 7 og kl. 15 inn í Skálafjørðin + Kollafjørð. Streymur úr Havn kl. 7 og kl. 15 norð í Sundalagið.

Friggjadagin 23. desember eftir vanligari ferðætlan.

Leygardagin 24. desember eftir vanligari ferðætlan, men bert fyrrapartin.

Mánadagin 26. desember eftir vanligari ferðætlan, men bert fyrrapartin.

Leygardag 31. desember eftir vanligari ferðætlan, men bert fyrrapartin.

Tórshavn, 13. desember 1954.

A/S THORSHAVNS MÆLKEFORSYNING
& MARGARINEFABRIK

Lisitasjón.

Vegna skúlabýgginevnd Tórshavnar býráðs, verður hervið útbodid í almenna lisitasjón, gerð av sanitetsarbeiðinum á nýggja kommunuskúlanum.

Frágreiðingar og tekningar fáast til láns, so langt tilfarið røkkur, á skrivstovu okkara, Tinghúsvegur, móti 100 kr. í veðhaldi.

Tilboð skulu í seinasta lagi vera innkomin mánadag 9. januar 1956 kl. 12, og verða tey tá opnaði í hjáveru teirra bjóðandi.

Lamhauge & Waagstein
proj.kterings- og byggitelag.